

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Kalle Laanet
Justiitsministeerium
info@just.ee

Teie: 14.12.2023 nr 8-1/8035

Meie: 08.01.2024 nr 1.2.-4/24/3264-2

Arvamus justiitsministri määruse „Täitmisregistri põhimäärus“ eelnõule

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspeksioonile arvamuse avaldamiseks justiitsministri määruse „Täitmisregistri põhimäärus“ eelnõu.

Meil on eelnõu osas järgmised tähelepanekud.

1. Põhimääruse eelnõu § 11 lõike 2 järgi kasutab täitmisregister andmeallikana muu hulgas rahvastikuregistri andmeid. Sama lõike punkti 1 järgi saadakse rahvastikuregistrist isiku üldandmed, vanema hooldusõiguse, eestkoste ja seoste andmed. Seletuskirja järgi tuvastatakse rahvastikuregistrisse tehtud päringu alusel alaealiste laste või eestkostetavate olemasolu, kuid ei ole selge, kas üldse ja kui, siis milliseid rahvastikuregistri andmeid täitmisregistrisse kogutakse. Sama puudutab ka äriregistrist saadavate andmete koosseisu. Palume põhimäärust ja seletuskirja selles osas täiendada.
2. Eelnõu § 11 lõike 3 järgi kantakse lisaks andmevahetuskihi X-tee kaudu andmed täitmisregistrisse ka muul turvalist elektroonilist andmevahetust võimaldaval viisil. Peame vajalikuks märkida, et AvTS § 43⁹ lõike 5 kohaselt tohib andmevahetus riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogudega ja riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogude vahel toimuda ainult läbi riigi infosüsteemi andmevahetuskihi ehk X-tee kaudu. Juhul kui riigi infosüsteemi mittekuuluvate registritega kasutatakse andmevahetuseks muid viise, siis palume seletuskirjas selgitada, millisel juhul ning milliseid viise kasutatakse.
3. Eelnõu § 8 lõike 1 järgi kuvatakse isikule andmeid temaga seotud täiteasjade ja arestide kohta. Kuvamata jäetakse need andmed, mille kuvamata jätmine tuleneb õigusaktist, haldusaktist või kohtulahendist. Selgitame, et EL isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikkel 23 lõike 1 järgi võib ainult vastutava või volitatud töötleja suhtes kohaldatavas liidu või liikmesriigi õiguses seadusandliku meetmega piirata IKÜM artiklites 12-22 sätestatud kohustuste ja õiguste ulatust. IKÜM põhjenduspunktis 73 on selgitatud, et *piirangud, mis puudutavad konkreetseid põhimõtteid ja õigust saada teavet, andmetega tutvuda, nõuda nende parandamist ja kustutamist või õigust andmeid ühest süsteemist teise üle kanda, õigust esitada vastuväiteid, profiilialüüsil põhinevaid otsuseid, samuti andmesubjekti isikuandmetega seotud rikkumisest teavitamist ning vastutavate töötlejate teatavaid seonduvaid kohustusi, võib kehtestada liidu või liikmesriigi õiguses, kui selline piirang on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne selleks, et tagada avalik*

julgeolek, sealhulgas inimeste kaitsmine eelkõige loodus- ja inimtegevusest tingitud õnnetustele reageerimisel, süütegude tõkestamine, uurimine ja nende eest vastutusele võtmine või kriminaalkaristuste täitmisele pööramine, sealhulgas avalikku julgeolekut ähvardavate ohtude eest kaitsmine või nende ennetamine või reguleeritud kutsealade ametieetika rikkumise ennetamine, liidu või liikmesriigi muu üldise avaliku huvi, eelkõige liidu või liikmesriigi olulise majandus- või finantshuvi oluline eesmärk; üldisest avalikust huvist lähtuvate avalike registrite pidamine, arhiveeritud isikuandmete täiendav töötlemine endise totalitaarse riigikorra tingimustes toimunud poliitilise tegevusega seotud konkreetse teabe andmiseks, andmesubjekti kaitse või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse, sealhulgas sotsiaalkaitse, rahvatervis ja humanitaareesmärgid. Nimetatud piirangud peaksid vastama hartas ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitsekonventsioonis sätestatud nõuetele.

4. Põhimääruse eelnõu § 11 reguleerib andmevahetust teiste andmekogudega. Nimetatud paragrahvi lõikes 1 on loetletud andmekogud, mille andmeid täitmisregistrisse salvestatakse. Selle lõike punkti 1 järgi edastatakse kohtutäiturite tööks vajalikust infosüsteemist täitmisregistrisse põhimääruse eelnõu § 10 lõikes 3 loetletud andmed, kuid samad andmed edastatakse eelnõu § 11 lõike 1 punkti 3 järgi ka rahapesu andmebüroo andmekogust. Samuti edastavad krediidi- ja makseasutused eelnõu § 10 lõike 3 punktides 5–7 loetletud andmeid. Eelnõu seletuskirjast ei selgu, miks on vaja samasid andmeid koguda mitmest erinevast andmekogust. Sealjuures ei nähtu näiteks rahapesu andmebüroo andmekogu põhimäärusest, et andmekogu andmekoosseis sisaldaks andmeid maksejühiseta arestide kohta. Ilmselgelt vajab nii põhimäärus kui ka seletuskiri täiendamist, sh osas, mis puudutab andmeid, mida mingi andmekogu täitmisregistrisse salvestamiseks edastab.
5. Eelnõu § 16 reguleerib täitmisregistri andmete säilitamist. Selle järgi säilitatakse täiteasja andmeid viis aastat ning täitemenetlusega mitteseotud arestide andmeid ja registritoimingute logisid kolm aastat. Samas nähtub eelnõu § 10 lõikest 4, et täitmisregistrisse kantakse andmeid ka volituse kohta, mis seletuskirja järgi puudutab täitemenetluse osalise antud õigust tutvuda tema volitud isikutel täitemenetluste andmetega. Samas ei selgu eelnõust ega seletuskirjast, kas volitust saab anda ainult ühe konkreetse täitemenetlusega seotult ning tegemist on täiteasja andmetega, mida säilitatakse viis aastat, või on võimalik volitada kolmandat isikut tutvuma kõikide täitmisregistrisse kantud täiteasjadega. Kui tegemist on üldise volitusega, siis jääb selgusetuks, kui kaua volituse andmeid säilitatakse. Palume selles osas eelnõu ja seletuskirja täiendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Koostaja: Terje Enula
terje.enula@aki.ee, telefon 627 4144